

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	9Ndc/8/2024
Identifikačné číslo spisu:	6121368894
Dátum vydania rozhodnutia:	29.04.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Martin Holíč
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:6121368894.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v spore žalobcov 1/ L.. I.. D. F., nar. XX. L. XXXX, Q., P. XX, 2/ J. F., nar. XX. T. XXXX, Q., P. XX, oboch zastúpených advokátskou kanceláriou Procházka & partners, spol. s r. o., Bratislava, Búdkova 4, IČO: 36 854 948, proti žalovanému Hlavnému mestu Slovenskej republiky Bratislava, Bratislava, Primaciálne námestie 1, IČO: 00 603 481, za účasti intervenienta na strane žalovaného Mestskej časti Bratislava - Podunajské Biskupice, Bratislava, Trojičné námestie 11, IČO: 00 641 383, o zaplatenie 58.300 eur s príslušenstvom, vedenom na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B1-16C/42/2021, pôvodne vedenom na Okresnom súde Bratislava I pod sp. zn. 16C/42/2021, o nesúhlase Mestského súdu Bratislava IV s postúpením mu sporu, takto

rozhodol:

Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica n i e j e d ô v o d n ý.

Na prejednanie sporu vedeného na Mestskom súde Bratislava IV pod sp. zn. B1- 16C/42/2021 je príslušný Mestský súd Bratislava IV.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Banská Bystrica ako súd, na ktorom sa viedlo upomínacie konanie podľa zákona č. 307/2016 Z. z. o upomínacom konaní a o doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o upomínacom konaní“), po tom ako žalobcovia v zákonom stanovenej lehote navrhli pokračovať v konaní na príslušnom súde podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, postúpil vec vedenú na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 25Up/780/2021 Okresnému súde Bratislava I ako súdu príslušnému na jej prejednanie.

2. Mestský súd Bratislava IV, na ktorý s účinnosťou od 01. júna 2023 prešiel výkon súdnictva v ostatných veciach z Okresného súdu Bratislava I [§18n ods. 2 písm. d) zákona č. 371/2004 o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky a o zmene zákona č. 99/1963 Zb. Občiansky súdny poriadok v znení neskorších predpisov] s postúpením sporu nesúhlasil a predložil súdny spis Najvyššiemu súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) ako súdu spoločne nadriadenému podľa ustanovenia § 43 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len

„CSP“) na rozhodnutie o príslušnosti s odôvodnením, že vo veci je daná kauzálna príslušnosť Okresného súdu Banská Bystrica.

3. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd spoločne nadriadený Okresnému súdu Banská Bystrica a Mestskému súdu Bratislava IV príslušný na rozhodnutie o príslušnosti podľa ustanovenia § 43 ods. 2 CSP, preskúmal spor a dospel k záveru, že nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením mu sporu nie je dôvodný.

4. Podľa § 36 ods. 1 a ods. 2 CSP konanie sa uskutočňuje na súde, ktorý je na prejednanie príslušný. Príslušnosť sa určuje podľa okolností v čase začatia konania; takto určená príslušnosť trvá až do skončenia konania.

5. Podľa § 13 CSP na konanie v prvej inštancii je miestne príslušný všeobecný súd žalovaného, ak nie je ustanovené inak.

6. Podľa § 2 zákona o upomínamom konaní, na konanie je kauzálna príslušnosť Okresný súd Banská Bystrica.

7. Podľa § 7 ods. 2 zákona č. 307/2016 Z. z., v platobnom rozkaze súd žalovanému uloží, aby do 15 dní od jeho doručenia zaplatil žalobcovi uplatňovaný nárok a nahradil trovy konania, alebo aby v tej istej lehote podal odpor.

8. Podľa § 11 ods. 1 zákona o upomínamom konaní proti platobnému rozkazu môže žalovaný podať odpor, ktorý musí byť vecne odôvodnený. Podaním odporu sa platobný rozkaz zrušuje; to neplatí, ak bol odpor odmietnutý. Podaný odpor nemožno vziať späť.

9. Podľa § 12 ods. 1 písm. d) zákona o upomínamom konaní súd bez toho, aby vyzýval žalobcu na vyjadrenie, odmietne odpor podaný bez vecného odôvodnenia.

10. Podľa § 14 ods. 1 a 3 zákona o upomínamom konaní odpor, ktorý súd neodmietol, odošle žalobcovi bez zbytočného odkladu spolu s výzvou, aby sa k nemu v lehote 15 dní vyjadril a aby v tej istej lehote navrhol pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa Civilného sporového poriadku. Ak žalobca v lehote podľa odseku 1 podá návrh na pokračovanie v konaní, súd postúpi vec do piatich pracovných dní súdu príslušnému na jej prejednanie podľa Civilného sporového poriadku a strany o tom upovedomí.

11. Podľa § 43 ods. 1 a 2 CSP ak súd postupom podľa § 40 a § 41 zistí, že nie je príslušný, bezodkladne postúpi spor príslušnému súdu bez rozhodnutia a upovedomí o tom žalobcu. Žalovaného upovedomí len vtedy, ak mu už bola žaloba doručená. Ak súd, ktorému bol spor postúpený, s postúpením nesúhlasí, bezodkladne predloží súdny spis bez rozhodnutia spoločne nadriadenému súdu na rozhodnutie o príslušnosti; ak ide o spor o miestnu príslušnosť, predloží súdny spis svojmu nadriadenému súdu. Týmto rozhodnutím sú súdy viazané.

12. Vzhľadom na skutočnosť, že k postúpeniu sporu (veci) môže dôjsť nielen za splnenia podmienok uvedených v § 43 ods. 1 CSP, ale aj pri splnení podmienok uvedených v § 14 ods. 3 zákona o upomínamom konaní, je potrebné pojem „postúpenie sporu“ použitý v texte § 43 ods. 2 CSP vykladať extenzívne. Postúpením sporu je preto treba rozumieť nielen postúpenie sporu ako výsledok postupu súdu podľa § 43 ods. 1 CSP, ale aj ako výsledok postupu súdu podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínamom konaní.

13. V danom prípade vydal Okresný súd Banská Bystrica uznesením zo 17. júna 2021 platobný rozkaz, proti ktorému podal žalovaný včas odpor. Okresný súd Banská Bystrica následne vyzval žalobcov, aby sa v lehote 15 dní od doručenia výzvy vyjadrili k podanému odporu žalovaného a aby v tej istej lehote navrhli pokračovanie v konaní na súde príslušnom na prejednanie veci podľa CSP. Žalobcovia považovali

odpor žalovaného za nedostatočne vecne odôvodnený; navrhli ho odmietnuť. Zároveň z procesnej opatrnosti navrhli i postup podľa § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní. Keďže žalobcovia v stanovenej lehote podali návrh na pokračovanie v konaní na príslušnom súde, Okresný súd Banská Bystrica postúpil vec Okresnému súdu Bratislava I (v súčasnosti Mestský súd Bratislava IV) a upovedomil o tom strany (§ 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní). Mestský súd Bratislava IV s postúpením veci nesúhlasil, poukazujúc, že vecné prejednanie odporu podmieňuje splnenie náležitostí podľa zákona o upomínacom konaní, posúdenie ktorých prináleží Okresnému súdu Banská Bystrica (§ 2 zákona o upomínacom konaní) a nie súdu príslušnému podľa CSP. Mal za to, že žalovaný nijakým spôsobom nespochybnil samotný nárok žalobcov. Podanie žalovaného - odpor, je preto potrebné odmietnuť, na čo má právomoc výlučne súd kauzálny príslušný na upomínacie konanie (§ 2 zákona o upomínacom konaní).

14. Ustanovenia zákona o upomínacom konaní, ani ustanovenia CSP výslovne neupravujú procesnú situáciu, ako postupovať v prípade, ak súd, na ktorý bola vec postúpená Okresným súdom Banská Bystrica v súlade s § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní, s postúpením sporu nesúhlasí z dôvodu, že podľa jeho právneho názoru malo byť v upomínacom konaní o podanom odpore rozhodnuté inak. Koncepcia zákona o upomínacom konaní vychádza z toho, že jedine Okresný súd Banská Bystrica ako kauzálny príslušný na prejednanie veci v upomínacom konaní môže podľa § 12 ods. 1 písm. d) cit. zákona rozhodnúť o odmietnutí odporu, ak bol podaný bez vecného odôvodnenia.

15. Najvyšší súd v tejto súvislosti už v minulosti vyslovil, že spochybňovanie procesného postupu, či domáhanie sa vydania určitého súdneho rozhodnutia v upomínacom konaní nie je námietkou ohľadom súdnej príslušnosti, ale výhradou k spôsobu, akým bola vec samá v takom konaní prerokovaná. Konštatoval, že nesúhlas s postúpením veci z upomínacieho konania môže súd uplatniť vo vzťahu k nedostatku vlastnej príslušnosti, netýka sa však postupu, akým súd realizoval kauzálnu príslušnosť v upomínacom konaní (porov. napr. 5Ndc/13/2022, 9Ndc/16/2022, 9Ndc/9/2023).

16. V posudzovanom prípade žalobcovia vo vyjadrení k podanému odporu žalovaného, ako i v nasledujúcich vyjadreniach v konaní poukazovali na to, že odpor neobsahuje náležitosti v zmysle § 11 ods. 1 zákona o upomínacom konaní, keď neobsahuje žiadne vecné odôvodnenie. Vznášali námietku kauzálnej nepríslušnosti Okresného súdu Bratislava I (neskôr Mestského súdu Bratislava IV). Uviedli, že žalovaný musí v odôvodnení odporu uviesť konkrétne vecné tvrdenie týkajúce sa veci samej, ktorým spochybňuje opodstatnenosť priznanej pohľadávky. Aj podľa dôvodovej správy v zákone o upomínacom konaní, zákonodarca sprísnil režim odporu proti platobnému rozkazu, vyžadujúc, aby tento bol vecne odôvodnený, čím sa má na mysli odpor podaný s odôvodnením vo veci samej, teda so splnením si povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti.

17. Jedine súd v upomínacom konaní môže posúdiť, či podania strán sporu splňajú požiadavky ustanovené zákonom o upomínacom konaní. Ak upomínací súd postúpi vec inému súdu bez toho, aby riadne skúmal a posúdil dôvodnosť postúpenia veci, vec je postúpená predčasne. Ak súd, ktorému bola vec postúpená, vyjadrí svoj nesúhlas s postúpením veci, ide o dôvodný nesúhlas.

18. Nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením mu sporu Okresným súdom Banská Bystrica by mohol byť dôvodný, ak by šlo o posúdenie otázky danosti predpokladov pre odmietnutie odporu v zmysle § 12 ods. 1 zákona o upomínacom konaní v situácii, keď z obsahu súdneho spisu nie je zrejmé, či sa týmito otázkami súd príslušný pre upomínacie konanie pred postupom v zmysle § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní vôbec zaoberal. Povedané inak, nesúhlas s postúpením veci by bol dôvodný v situácii, ak by upomínací súd postúpil vec inému súdu bez toho, aby riadne skúmal a posúdil dôvodnosť postúpenia veci v konkrétnom prípade (porov. napr. 7Ndc/54/2023, 1Ndc/45/2023, 5Ndc/54/2023).

18.1. V súvislosti s namietaným nedostatkom obsahových náležitostí podaného odporu žalovaným najvyšším súdom uvádza, že žalovaný celkom zrejme poprel dôvodnosť žalobcami uplatňovaného nároku, keď uviedol, že v čase predaja pozemku bol tento v správe Mestskej časti Bratislava - Podunajské Biskupice a táto aj zabezpečovala proces uzatvárania kúpnej zmluvy, odkazujúc pritom na ust. § 6 ods. 2, 3, 4 zákona č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. Zdôraznil, že v zmysle § 6 ods. 4 predmetného zákona,

mestská časť koná v mene obce pred súdmi a inými orgánmi vo veciach, ktoré sa týkajú majetku obce, ktorý spravuje. Takto naformulované odôvodnenie odporu je potrebné považovať za dostatočné, splňajúce zákonnú požiadavku vecného odôvodnenia odporu proti platobnému rozkazu pre vyvolanie zákonných účinkov v zmysle § 11 ods. 1 zákona o upomínacom konaní (teda zrušenie vydaného platobného rozkazu ex lege), keďže aj obsahové posúdenie takého podania ako odporu proti platobnému rozkazu podľa najvyššieho súdu umožňuje stanoviť určitý okruh sporných skutočností, ktoré budú predmetom dokazovania. V danom prípade tak obsah spisu nenasvedčuje tomu, že by Okresný súd Banská Bystrica pred postúpením veci nebol riadne skúmal a posúdil dôvodnosť postupu v zmysle § 14 ods. 3 zákona o upomínacom konaní.

19. Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že námietku Mestského súdu Bratislava IV, týkajúcu sa podania odporu bez vecného odôvodnenia po uplatnení procesného postupu podľa § 14 ods. 1 a 3 zákona č. 307/2016 Z. z. Okresným súdom Banská Bystrica, nie je s ohľadom na konkrétne okolnosti prípadu možné považovať za dôvodnú. V danom prípade upomínacie konanie skončilo a vec bola na návrh žalobcov postúpená na to príslušnému súdu podľa § 13 CSP. Takto založená (i nespochybnená) príslušnosť (všeobecná miestna príslušnosť žalovaného) naďalej trvá až do skončenia konania. Za danej procesnej situácie preto najvyšší súd nemohol nesúhlas Mestského súdu Bratislava IV s postúpením sporu vyhodnotiť ako dôvodný.

19. Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.